

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020
Probă scrisă
Limba și literatura română

Testul 21

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Din belșugul de verdeață
cărăbușul de aramă
vine din turnătorie
verii, să-l luăm în seamă.*

*Zgomotos ca o reptilă
printre vreascuri se avântă,
să arate că-i din lumea
celor ce nu prea cuvântă. [...]*

*Cărăbuș te ia cu iureș.
Te încearcă pe la glezne.
Îl alunji, el vine iarăși.
Pe-altă parte e mai lesne.*

*Ca suveica rândunica
țese pânzele de vară.
Ah, ce cald e! Va să plouă
ecvatorial pe seară.*

*Susur mare de lăcuste
și de găze fără număr.
Cărăbușul de aramă
s-a oprit pe caldu-ți umăr.*

.....

*Și o ia către stăpânul
iulie, cuptorul – astru,
să ne ducă fericirea
spre uitare în albastru.*

Lucian Blaga, *Cărăbușul de aramă*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *alunji*, *mare*. **4 puncte**
2. Menționează rolul virgulei din secvența: *Ah, ce cald e!*. **4 puncte**
3. Scrie patru termeni din familia lexicală a cuvântului *albastru*. **4 puncte**
4. Selectează două cuvinte care conțin diftong din versurile: *Și o ia către stăpânul / iulie, cuptorul – astru, / să ne ducă fericirea / spre uitare în albastru*. **4 puncte**
5. Precizează măsura versurilor din prima strofă a textului dat. **4 puncte**
6. Transcrie din textul dat o metaforă și un epitet. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la genul liric a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale genului liric;
- să prezinți detaliat două trăsături ale genului liric, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Descoperirea unui cărăbuș minuscul prins în chihlimbar acum 99 de milioane de ani scoate la iveală că Myanmar făcea parte din America de Sud. Noua descoperire este un strămoș al unei specii de cărăbuș care astăzi se găsește în America de Sud și în sudul Arizonei, scrie site-ul Live Science. Descoperirea ajută la clarificarea întrebărilor când și cum uscatul a dat naștere celor șapte continente pe care le cunoaștem astăzi.

„Deși Propiestus a dispărut în urmă cu mult timp, descoperirea noastră arată unele conexiuni uimitoare în Emisfera Sudică și Myanmar”, a precizat Shuhei Yamamoto, autorul principal al studiului și cercetător la Chicago Field Museum. Piatra de dimensiunea unei monede a fost șlefuită pentru a face mica insectă vizibilă. Cărăbușul are o lungime de doar 3 milimetri. Este de culoare neagră și are antene segmentate aproape de lungimea corpului. Probabil că antenele erau extrem de sensibile pentru a ajuta insecta la orientare în spațiu. [...]

Alături de alte urme fosile găsite în chihlimbar, descoperirea noului cărăbuș sugerează că Myanmar făcea cândva parte din Gondwana, un megacontinent care s-a format prin desprinderea de supercontinentul Pangeea. În timpul Cretacicului, Gondwana se fragmentează în părți care aveau să devină continentele actuale.

Alexandru Voiculescu, *Un mic gândac prins în chihlimbar acum 99 de milioane de ani completează un capitol în istoria evoluției Pământului*, www.descoperă.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - lungimea cărăbușului găsit în chihlimbar;
 - perioada geologică în care megacontinentul s-a desprins în continente. **4 puncte**
- Scrie numele autorului și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează felul și cazul pronomelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Noua descoperire este un strămoș al unei specii de cărăbuș care astăzi se găsește.* **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și propoziția subordonată, precizând felul acesteia: *Probabil că antenele erau extrem de sensibile pentru a ajuta insecta la orientare în spațiu.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată completivă directă, având ca termen regent verbul *a avea*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare cu o insectă. 12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).